

PORADNICTWO ZAWODOWE, SZKOLENIE BEZROBOTNYCH
I POSZUKUJĄCYCH PRACY, STAŻ I PRZYGOTOWANIE
ZAWODOWE DOROSŁYCH W WOJEWÓDZTWIE
ZACHODNIOPOMORSKIM

2020

WSTĘP	2
<i>CZĘŚĆ I</i>	<i>3</i>
CHARAKTERYSTYKA BEZROBOCIA W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM	3
<i>CZĘŚĆ II</i>	<i>3</i>
PORADNICTWO ZAWODOWE	8
PORADNICTWO INDYWIDUALNE	9
PORADNICTWO GRUPOWE	11
INFORMACJA ZAWODOWA	13
BADANIA TESTOWE	14
STRUKTURA OSÓB BEZROBOTNYCH KORZYSTAJĄCYCH Z PORADNICTWA ZAWODOWEGO	15
SZKOLENIA	16
OBSZARY ZAWODOWE SZKOLEŃ	16
STRUKTURA OSÓB, KTÓRE UKOŃCZYŁY SZKOLENIE	17
STAŻ I PRZYGOTOWANIE ZAWODOWE DOROSŁYCH	19
STAŻ	19
PODSUMOWANIE	22

Wstęp

Dokonujące się przemiany w sferze gospodarczej i społecznej oraz procesy restrukturyzacji zatrudnienia spowodowały, że wiele osób staje przed problemem utraty dotychczasowego zatrudnienia i koniecznością poszukiwania nowego miejsca pracy. Często jedną z głównych przeszkód w znalezieniu nowej pracy jest brak odpowiednich kwalifikacji lub umiejętności. Zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Art. 34. powiatowe urzędy pracy prowadzą pośrednictwo pracy dla zarejestrowanych osób, a w razie braku możliwości zapewnienia odpowiedniego zatrudnienia:

- świadczą usługi poradnictwa zawodowego;
- inicjują, organizują i finansują szkolenia bezrobotnych i innych uprawnionych osób oraz przyznają i wypłacają dodatki szkoleniowe lub stypendia;
- inicjują i dofinansowują tworzenie dodatkowych miejsc pracy;
- inicjują oraz finansują w zakresie określonym w ustawie inne instrumenty rynku pracy;
- przyznają i wypłacają zasiłki i inne świadczenia z tytułu bezrobocia.

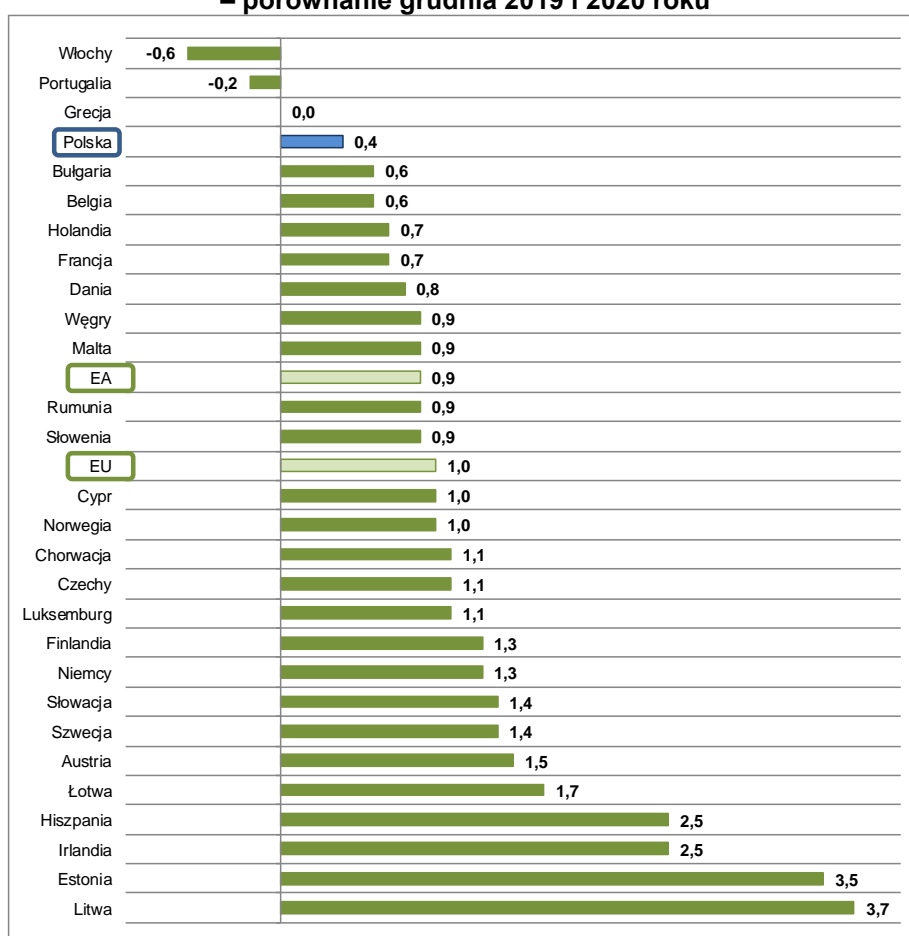
Poniższa analiza powstała na podstawie danych statystycznych zbieranych w sprawozdaniach MRPiPS-01. Część I dotyczy sytuacji na regionalnym rynku pracy oraz poziomu bezrobocia. Część II powstała na podstawie załącznika 4 wypełnianego przez powiatowe urzędy pracy w województwie zachodniopomorskim oraz Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Szczecinie i Koszalinie. Stanowi ona zestawienie danych za okres 2011 - 2020 dotyczących poradnictwa zawodowego, szkoleń zarówno bezrobotnych jak i poszukujących pracy oraz staży.

CZĘŚĆ I

Charakterystyka bezrobocia w województwie zachodniopomorskim

Według danych Eurostat zharmonizowana stopa bezrobocia¹ dla Polski w grudniu 2020 roku² wynosiła 3,3% tj. o 0,4 pkt proc. więcej niż w tym samym okresie 2019 roku. W grupie wybranych krajów największym bezrobociem na koniec badanego roku charakteryzowała się Grecja – 16,7%. W analizowanym okresie dla dwóch krajów, Portugalii i Włoch, odnotowano spadek stopy bezrobocia.

Wykres 1. Zmiana zharmonizowanej stopy bezrobocia w wybranych krajach – porównanie grudnia 2019 i 2020 roku

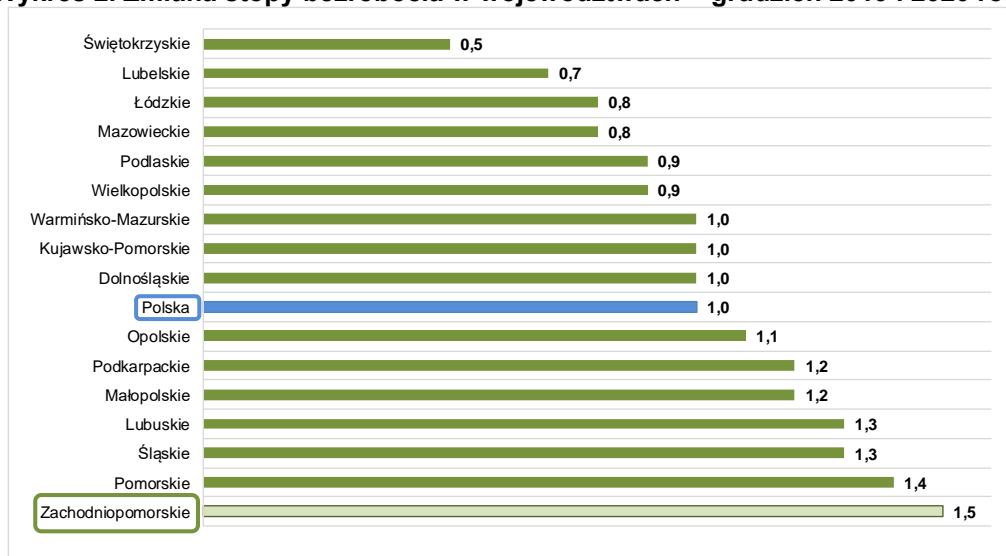
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Eurostat

¹ Wg metodologii Eurostat zharmonizowana stopa bezrobocia jest wynikiem przyjętej przez ujednoliconej metody wyznaczania tego wskaźnika dla każdego z krajów członkowskich. Dane obliczane są przez Eurostat w oparciu o kwartalne wyniki badania siły roboczej (Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności –BAEL/ Labour Force Survey – LFS) oraz miesięczne dane z bezrobocia rejestrowanego. Zharmonizowana stopa bezrobocia obliczana jest, jako procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo (tj. sumy pracujących i bezrobotnych). Dane te są wyrównywane sezonowo. (Źródło: „Zasady metodyczne statystyki rynku pracy i wynagrodzeń”.)

² Dane Eurostat z dnia 18.02.2021r.

Na koniec 2020³ roku bezrobotni stanowili 6,2% ludności aktywnej zawodowo⁴. Ze zbioru województw największym odsetkiem osób bezrobotnych charakteryzowało się niezmiennie warmińsko-mazurskie – 10,1%, na kolejnym miejscu uplasowało się podkarpackie – 9,1% oraz kujawsko-pomorskie – 8,9%. Najmniejsze bezrobocie notowano w wielkopolskim – 3,7%. Porównując wartość stopy bezrobocia z początku i końca analizowanego okresu, obserwuje się jej wzrost we wszystkich województwach, dla Polski omawiany wskaźnik zwiększył się o 1 pkt proc. Odsetek bezrobotnych w zbiorowości osób aktywnych zawodowo w największym stopniu wzrósł w województwie zachodniopomorskim i pomorskim odpowiednio o 1,5 i 1,4 pkt proc. W grupie regionów z największym wzrostem od 1,1 do 1,3 znalazły się województwa opolskie, podkarpackie, małopolskie, lubuskie i śląskie.

Wykres 2. Zmiana stopy bezrobocia w województwach – grudzień 2019 i 2020 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MRPiPS-01

W grudniu 2020 roku w porównaniu z analogicznym miesiącem ubiegłego roku notowano znaczny wzrost liczby bezrobotnych w Polsce. Na koniec przedstawionego okresu w rejestrach powiatowych urzędów pracy na obszarze kraju znajdowało się łącznie 1 046,4 tys. osób bezrobotnych wobec 866,4 tys. na koniec grudnia 2019 roku, co oznacza wzrost o 20,8 pkt proc.

W analizowanym półroczu najwyższą dynamikę wzrostu liczby bezrobotnych odnotowano dla województwa śląskiego, o 36,8 pkt proc., nieznacznie mniejszą dla województwa pomorskiego, małopolskiego oraz wielkopolskiego odpowiednio o 34,4, 32,6, 31,6 pkt proc. Najmniejszym wzrostem liczby bezrobotnych charakteryzowało się województwo świętokrzyskie, zaledwie o 6,8 pkt proc.

³ Dane GUS z dnia 22.01.2020r.

⁴ Wg metodologii GUS stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy). (Źródło: „Zasady metodyczne statystyki rynku pracy i wynagrodzeń”.)

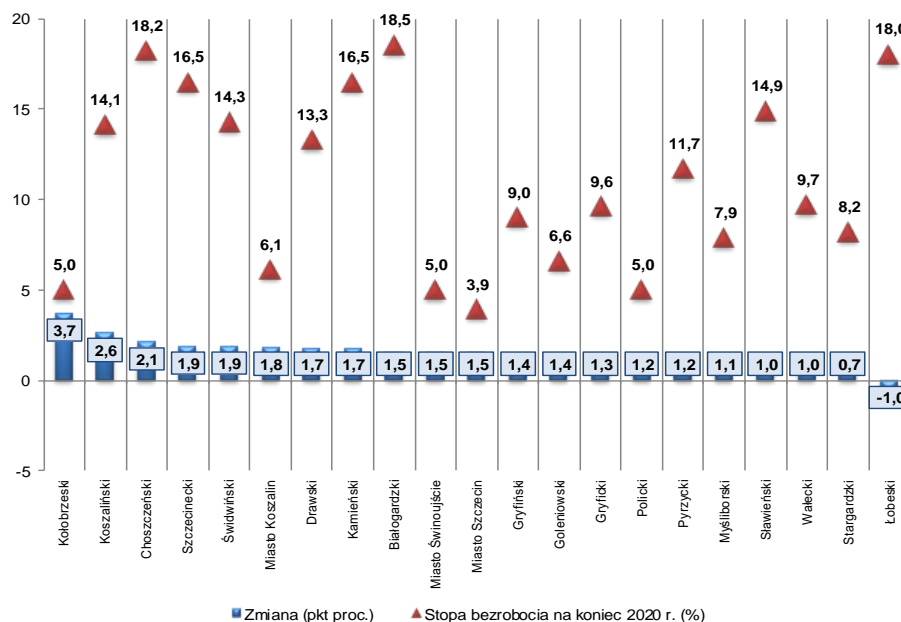
Tabela 1. Wzrost/spadek liczby bezrobotnych w województwach – porównanie grudnia 2019 i 2020 roku

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych				Dynamika XII.2019 = 100		Stopa bezrobocia	
	XII.2019		XII.2020		ogółem	kobiety	XII.2019	XII.2020
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety				
POLSKA	866 374	479 415	1 046 432	561 606	120,8	117,1	5,2	6,2
Dolnośląskie	56 022	30 735	68 822	36 692	122,8	119,4	4,6	5,6
Kujawsko-Pomorskie	64 060	38 570	73 482	42 889	114,7	111,2	7,9	8,9
Lubelskie	69 379	36 040	76 505	38 710	110,3	107,4	7,5	8,2
Lubuskie	18 498	10 893	23 674	13 400	128,0	123,0	4,9	6,2
Łódzkie	58 722	31 154	67 812	34 632	115,5	111,2	5,4	6,2
Małopolskie	62 610	35 532	83 050	45 192	132,6	127,2	4,1	5,3
Mazowieckie	123 208	63 524	146 375	74 022	118,8	116,5	4,4	5,2
Opolskie	20 948	12 078	24 976	13 815	119,2	114,4	5,8	6,9
Podkarpackie	75 455	40 284	87 326	46 036	115,7	114,3	7,9	9,1
Podlaskie	33 277	15 817	37 830	17 555	113,7	111,0	6,9	7,8
Pomorskie	41 817	26 270	56 216	33 263	134,4	126,6	4,5	5,9
Śląskie	66 521	37 626	91 032	49 851	136,8	132,5	3,6	4,9
Świętokrzyskie	42 042	22 143	44 881	23 050	106,8	104,1	8,0	8,5
Warmińsko-Mazurskie	45 731	26 509	51 475	28 435	112,6	107,3	9,1	10,1
Wielkopolskie	46 313	27 986	60 958	35 548	131,6	127,0	2,8	3,7
Zachodniopomorskie	41 771	24 254	52 018	28 516	124,5	117,6	6,8	8,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MRPIPS-01

Na koniec 2020 roku bezrobotni w województwie zachodniopomorskim stanowili 8,3% ludności aktywnej zawodowo. Ze zbioru powiatów największym odsetkiem osób bezrobotnych charakteryzował się powiat białogardzki – 18,5%, na kolejnym miejscu uplasował się choszczeński – 18,2%, następnie łobeski – 18,0%. Najmniejsze bezrobocie notowano w Szczecinie – 3,9% oraz w powiecie kołobrzeskim, polickim i w Świnoujściu – 5,0%. Porównując wartość stopy bezrobocia z początku i końca analizowanego okresu, obserwuje się jej wzrost w niemal wszystkich powiatach, dla województwa omawiany wskaźnik zwiększył się o 1,5%. Odsetek bezrobotnych w zbiorowości osób aktywnych zawodowo w największym stopniu wzrósł w powiecie kołobrzeskim o 3,7 pkt proc.

Wykres 3. Zmiana stopy bezrobocia w powiatach województwa zachodniopomorskiego – grudzień 2019 i 2020 roku

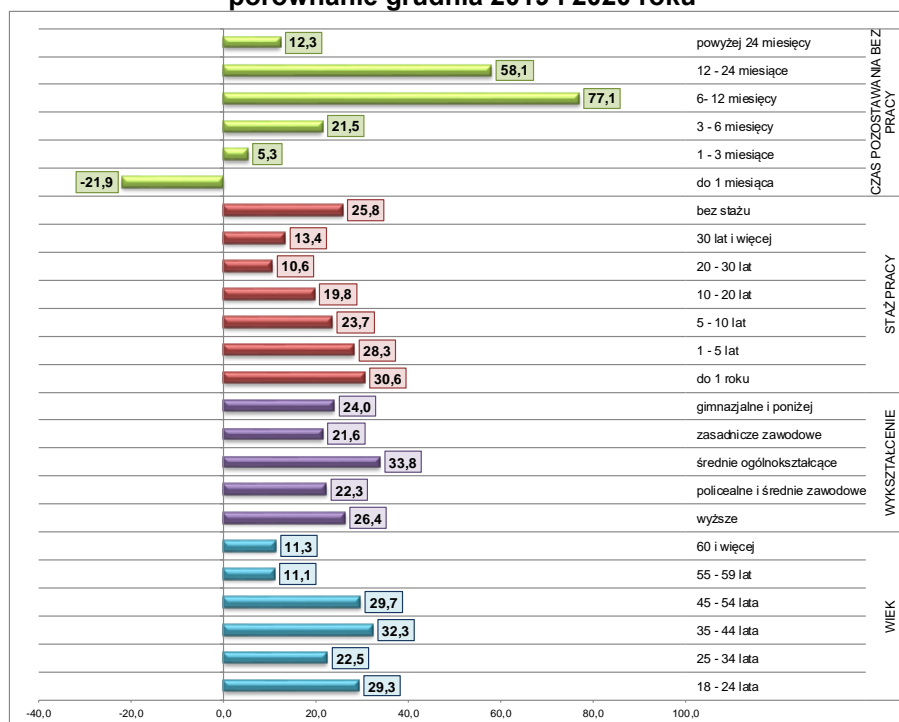

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MRPIPS-01

Z analizy struktury osób bezrobotnych z województwa zachodniopomorskiego wynika, że najliczniejszą grupę stanowiły osoby od 25 do 34 roku życia – 25,9%, z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 32,8%, posiadający staż pracy od roku do 5 lat – 25,9%, pozostający poza zatrudnieniem od 6 do 12 miesięcy – 21,8%. Analizując zmianę

struktury bezrobotnych w badanym okresie (koniec grudnia 2019 roku oraz 2020 roku) widoczny jest najwyższy wzrost w kategorii – osoby pozostające bez pracy od 6 do 12 miesięcy, spadek dotyczył osób pozostających bez pracy do 1 miesiąca.

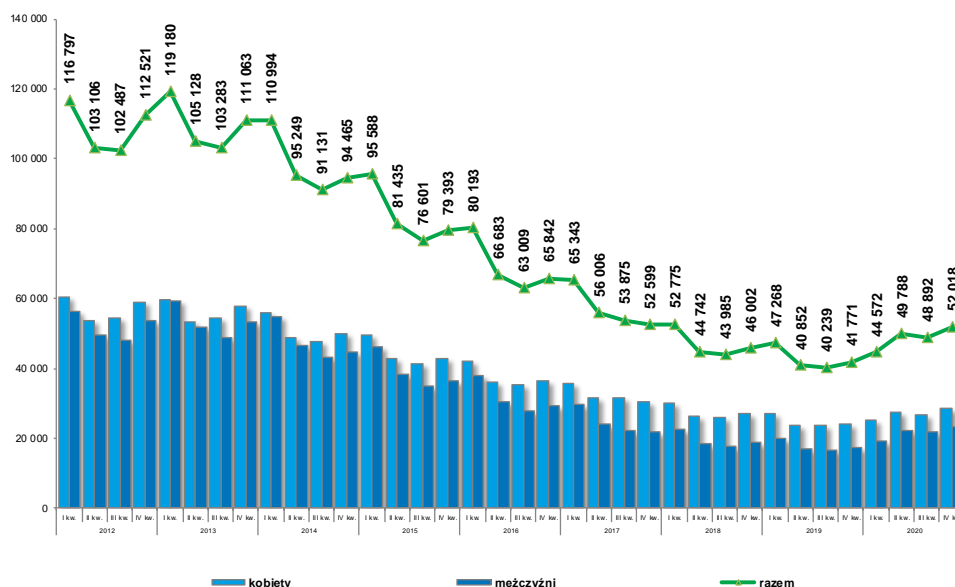
Wykres 4. Zmiany w strukturze bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim porównanie grudnia 2019 i 2020 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MRPIPS-01

Na koniec grudnia 2020 roku w ewidencji urzędów pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego pozostawało 52 018 osób bezrobotnych wobec 41 771 osób pod koniec grudnia 2019 roku, co oznacza wzrost o 24,5 pkt proc. W strukturze bezrobotnych, w analizowanym okresie, większość stanowiły kobiety 54,8%.

Wykres 5. Liczba bezrobotnych z podziałem na płeć w województwie zachodniopomorskim w latach 2012 - 2020

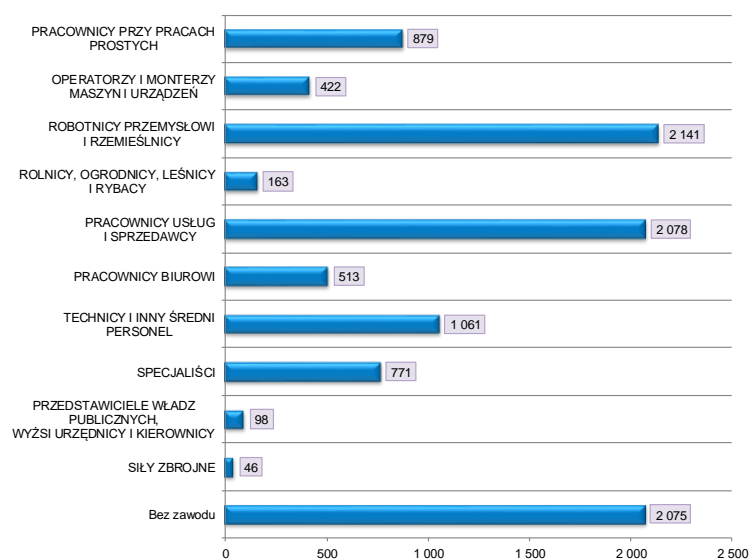
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MRPIPS-01

Na koniec grudnia 2020 roku w ewidencji urzędów pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego pozostawało 52 018 osób bezrobotnych wobec 41 771 osób pod koniec grudnia 2019 roku, co oznacza wzrost o 24,5 pkt proc.

koniec grudnia 2019 roku, co oznacza wzrost o 24,5 pkt proc. W strukturze bezrobotnych, w analizowanym okresie, większość stanowiły kobiety 54,8%.

Najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2020 roku, posiadało zawód mieszczący się w grupie wielkiej **Pracownicy usług i sprzedawcy**, 22,6% oraz **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy**, 19,6%. Największy wzrost liczby bezrobotnych, w analizowanym roku odnotowano dla dwóch grup, **Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** o 2 141 osób oraz **Pracownicy usług i sprzedawcy** o 2 078 osób. Nieznacznie mniej wzrosła liczba osób bezrobotnych nieposiadających zawodu, o 2 075 osób.

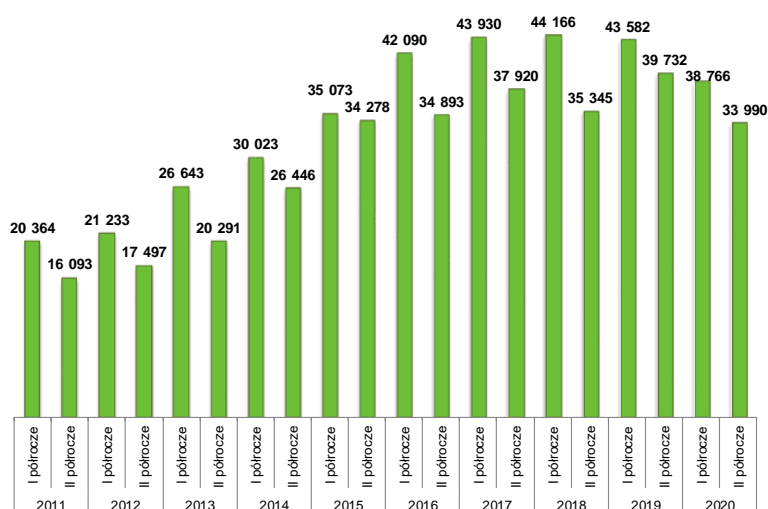
Wykres 6. Zmiana w liczbie bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim według zawodów – porównanie grudnia 2019 i 2020 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MRPiPS-01

Według informacji ze sporządzanych, co miesiąc sprawozdań MRPiPS-01 wynika, że w 2020 roku w urzędach pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego zarejestrowano 72 756 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. W porównaniu do 2019 roku w badanym okresie liczba etatów zmniejszyła się o 5,5 pkt proc.

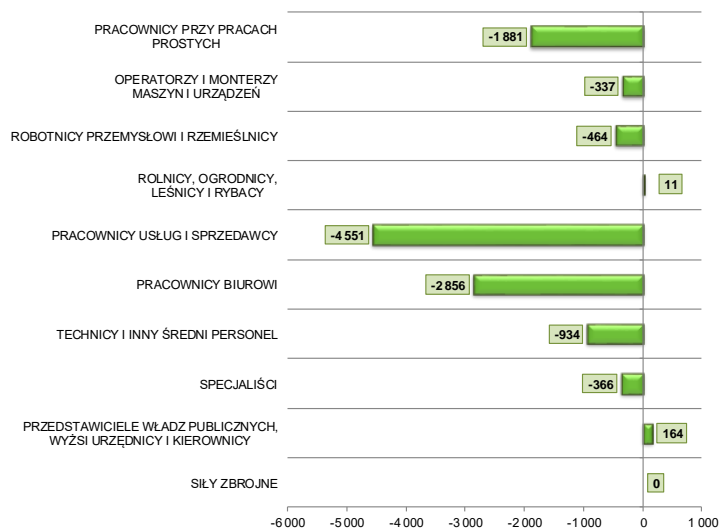
Wykres 7. Liczba wolnych miejsc pracy i miejsca aktywizacji zawodowej w województwie zachodniopomorskim w latach 2011 - 2020

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MRPiPS-01

Spadek liczby zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy na obszarze województwa zachodniopomorskiego wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w 2020 roku zaobserwowano w siedmiu grupach zawodów, największy w grupie **Pracownicy usług i sprzedawcy** o 4 551 ofert oraz **Pracownicy biurowi** o 2 856 ofert.

Wykres 8. Zmiana w liczbie ofert pracy w województwie zachodniopomorskim według zawodów – porównanie grudnia 2019 i 2020 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MRPiPS-01

CZĘŚĆ II

Poradnictwo zawodowe

Zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Art. 38. poradnictwo zawodowe polega na udzielaniu bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz w planowaniu rozwoju kariery zawodowej, a także na przygotowaniu do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy, w szczególności na:

- udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia, umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy i samo zatrudnieniu,
- udzielaniu porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę pracy, w tym badaniu kompetencji, zainteresowań i uzdolnień zawodowych,
- kierowaniu na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydawanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia,
- inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy.

Usługi informacji i poradnictwa zawodowego oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy w województwie zachodniopomorskim realizowane są przez publiczne służby zatrudnienia w 20 powiatowych urzędach pracy oraz w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Szczecinie i Koszalinie.

Adresatami usług informacji i poradnictwa zawodowego są mieszkańcy województwa, a w szczególności osoby bezrobotne i poszukujące pracy, pracujące, młodzież

przygotowująca się do wejścia na rynek pracy, studenci, osoby niepełnosprawne. Usługi te realizowane są zgodnie z zasadami:

- dostępności,
- dobrowolności,
- równości bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenia etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie religijne lub przynależność związkową,
- swobody wyboru zawodu i miejsca zatrudnienia,
- bezpłatności,
- poufności i ochrony danych.

Poniższe dane za lata 2011-2020 dotyczące poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej ujmują liczbę korzystających z wyżej wymienionych usług z wyjątkiem młodzieży uczącej się.

Poradnictwo indywidualne

Indywidualne poradnictwo jest złożonym procesem, podczas którego doradca zawodowy w sposób świadomy i celowy wykorzystuje procedury i techniki rozmowy doradczej, motywując klienta do swobodnego wypowiedzenia się i aktywnego współdziałania w rozwiązywaniu jego problemów.

Podstawową metodą pracy doradców zawodowych z indywidualnymi klientami jest rozmowa doradcza, przebiegająca zgodnie ze ściśle określonymi fazami i etapami oraz z wykorzystaniem specyficznych technik.

Ogólnie można stwierdzić, że w ramach prowadzonej rozmowy doradczej następuje nawiązanie kontaktu, omówienie sytuacji klienta, sondowanie przebiegu kariery szkolnej, zawodowej, zainteresowań i oczekiwań związanych z zawodem, a także zebranie informacji o warunkach zdrowotnych. Doradca zawodowy i klient wspólnie planują dalsze kroki postępowania i dokonują ustaleń, jakie działania klient powinien zrealizować po zakończeniu porady, czyli wspólnie dla niego przygotowują indywidualny plan działania.

W 2020 roku 4 558 osób skorzystało z porady w indywidualnej, ponad 4 tysiące osób mniej niż w ubiegłym roku. Procentowy udział kobiet w ogólnej liczbie osób korzystających z porady indywidualnej w 2020 roku wyniósł 51,1%.

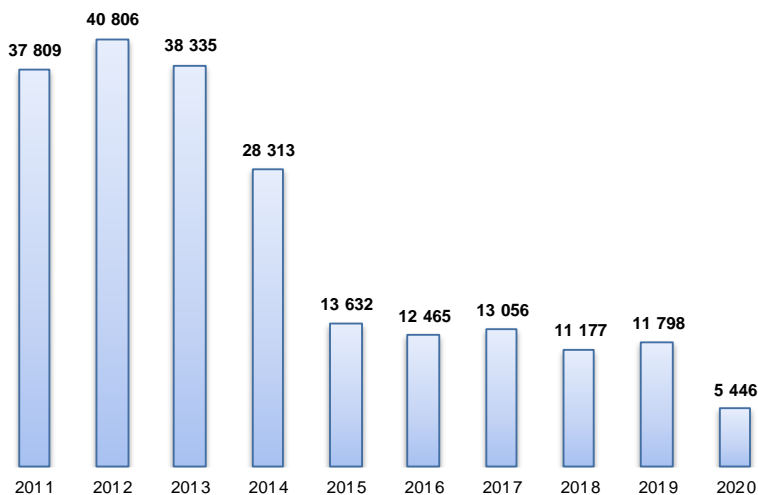
Wykres 9. Liczba osób, które skorzystały z porady indywidualnej w latach 2011-2020

Źródło: Opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRPIPS-01, załącznik 4

Liczba wizyt w ramach porady indywidualnej w 2020 roku wyniosła 5 446. W porównaniu do początku analizowanego okresu zaobserwowano spadek zainteresowania tą formą wsparcia. W roku 2012 zorganizowano największą liczbę wizyt w ramach porady indywidualnej, 40 806.

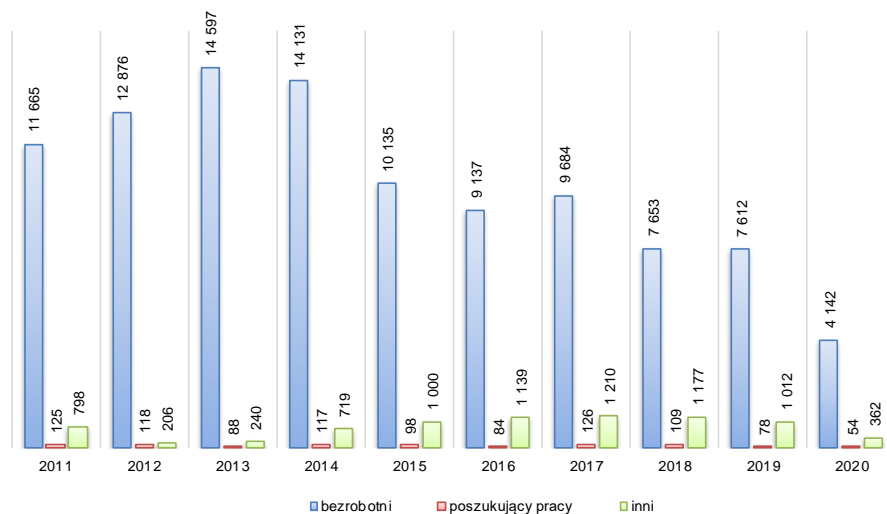
Wykres 10. Liczba wizyt w ramach porady przeprowadzonej w formie indywidualnej

Źródło: Opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRPIPS-01, załącznik 4

Z porady indywidualnej w 2020 roku skorzystały 4 142 osoby bezrobotne, stanowią one 90,2% z ogólnej liczby osób korzystających z tej formy pomocy. W porównaniu do 2019 roku liczba bezrobotnych korzystających z porady w PUP lub CliPKZ spadła o ponad trzy tysiące osób. Kategoria „inni” obejmuje wszystkie te osoby, których nie można ująć w poprzednich kategoriach, w szczególności zaś osoby zgłoszone z przyczyn dotyczących zakładu pracy, ale bez młodzieży uczącej się. Osoby te stanowiły w 2020 roku zaledwie 7,9% z ogólnej liczby osób korzystających z porady indywidualnej. Najmniej liczną grupę – 1,2% udziału, stanowiły osoby poszukujące pracy.

Wykres 11. Liczba osób, które skorzystały z porady indywidualnej – wybrane kategorie

Źródło: Opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRPiPS-01, załącznik 4

Spośród osób bezrobotnych korzystających z porady indywidualnej możemy wyróżnić następujące kategorie:

- bezrobotni do 30 roku życia,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- bezrobotni do 6 miesięcy,
- bezrobotni od 6 do 12 miesięcy,
- bezrobotni powyżej 12 miesięcy,
- długotrwale bezrobotni,
- zamieszkali na wsi,
- niepełnosprawni,
- cudzoziemcy.

Struktura bezrobotnych według wieku, korzystających z poradnictwa indywidualnego przedstawia się następująco: do 30 lat – 37,7%, od 30 do 50 – 45,5%, powyżej 50 roku życia – 16,8%. Grupa bezrobotnych zamieszkałych na wsi zdecydowanie najczęściej korzystała z usług poradnictwa indywidualnego, w 2020 roku stanowili 45,3% z ogólnej liczby bezrobotnych. Osoby będące w rejestrze do 6 miesięcy stanowiły 80,0% z ogółu.

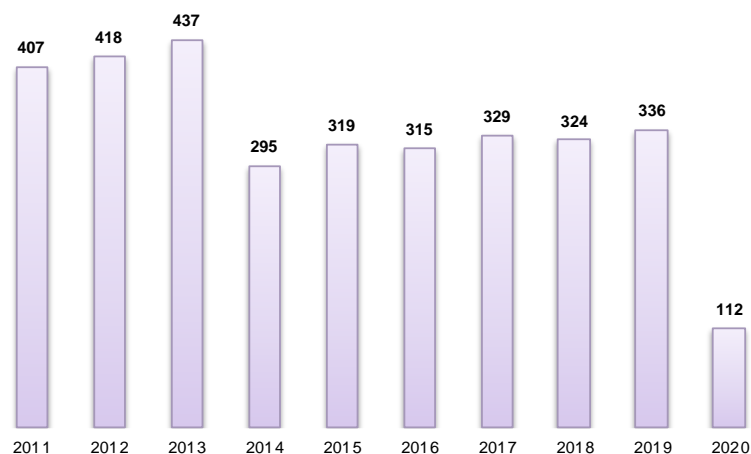
Poradnictwo grupowe

Bardzo często stosowaną przez doradców zawodowych formą pomocy w rozwiązywaniu specyficznych problemów zawodowych jest grupowe poradnictwo zawodowe. Jest to skuteczny sposób pracy z ludźmi, którzy pracując w grupie i będąc jej członkiem, w atmosferze akceptacji i otwartości, mają możliwość zbadania i zdefiniowania własnego problemu zawodowego, dokonania adekwatnej oceny siebie oraz rozwijania umiejętności podejmowania decyzji dotyczących planowania kariery zawodowej.

W ramach poradnictwa grupowego doradcy zawodowi przeprowadzają zajęcia warsztatowe z zakresu poznania samego siebie, podejmowania decyzji zawodowych i planowania rozwoju zawodowego oraz z kształtowania umiejętności pozazawodowych, autoprezentacji, technik poszukiwania pracy.

W analizowanym okresie największą liczbę grup zorganizowano w 2013 roku, 437. Na koniec przedstawionego na wykresie 12 okresu liczba grup wyniosła 112.

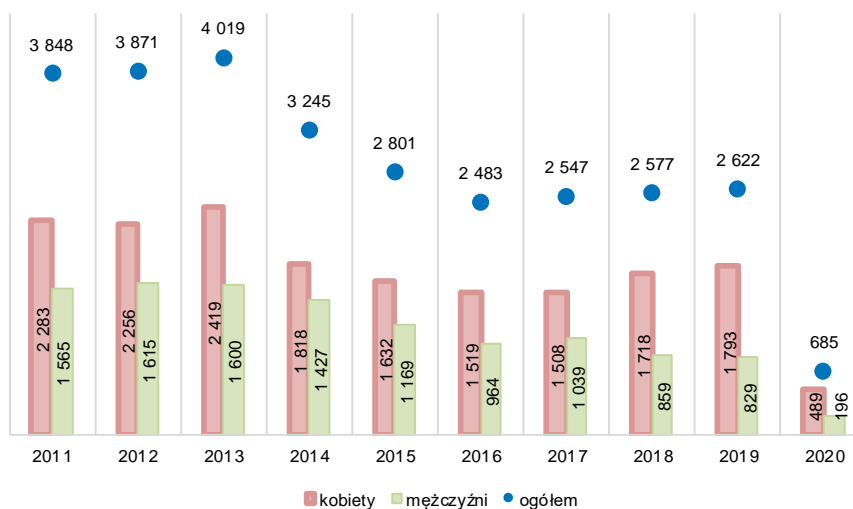
Wykres 12. Liczba grup w latach 2011-2020

Źródło: Opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRPIPS-01, załącznik 4

W omawianym okresie (lata 2011-2020) zdecydowanie największa liczba osób skorzystała z porady grupowej w 2013 roku, 4 019 osób. Najmniej osób korzystających z opisywanej formy wsparcia odnotowano w 2020 roku, 685 osób. W 2020 roku na jedną grupę średnio przypada 6 osób, podczas gdy na początku omawianego okresu wskaźnik ten wynosił 9,5.

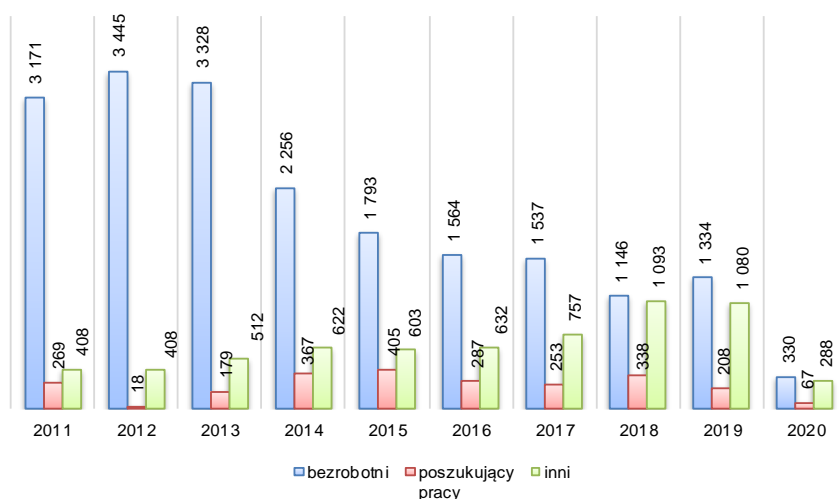
Wykres 13. Liczba osób korzystających z porady grupowej w latach 2011-2020

Źródło: Opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRPIPS-01, załącznik 4

W przypadku poradnictwa grupowego podobnie jak indywidualnego największą grupą zainteresowaną tą formą pomocy są osoby bezrobotne, w 2011 roku stanowili ponad, 82% podczas, gdy w 2020 roku ich udział spadł o 34,2 pkt proc. osiągając wartość 48,2%. Poszukujący pracy w 2011 stanowili 7,0% procent osób uczestniczących w grupowym poradnictwie zawodowym. Podczas, gdy w kolejnym roku zaledwie 18 poszukujących pracy skorzystało z porady grupowej, stanowili zaledwie 0,5%. Na koniec badanego okresu udział przedstawionej kategorii wyniósł 9,8%.

Wykres 14. Liczba osób, które skorzystały z porady grupowej – wybrane kategorie

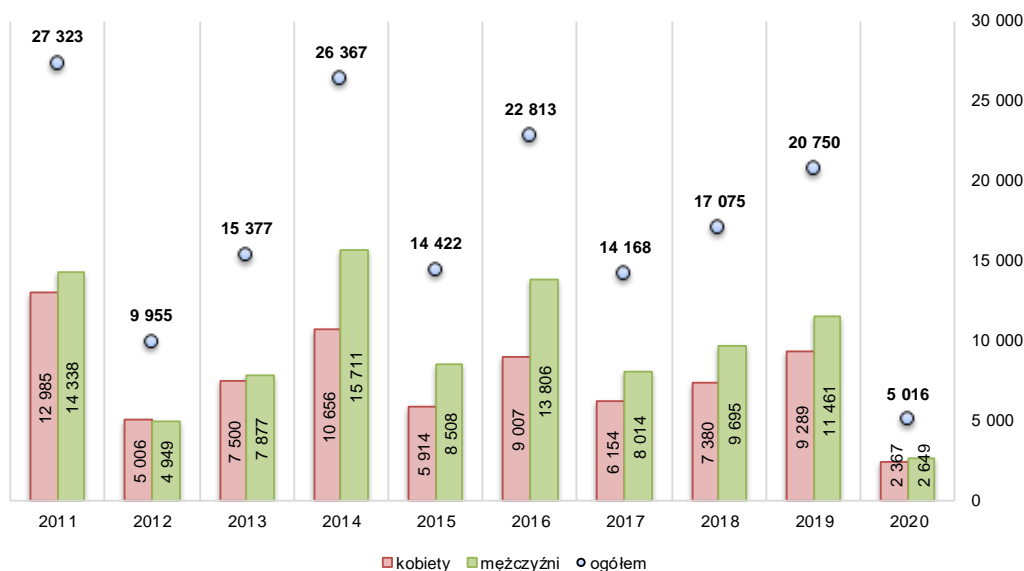
Źródło: Opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRPiPS-01, załącznik 4

Informacja zawodowa

Doradcy zawodowi urzędów pracy świadczą również usługi w zakresie udostępniania szeroko rozumianej informacji zawodowej, która wspomaga proces podejmowania decyzji zawodowej, a także umożliwia klientom dokładniejszą orientację w świecie pracy. Zwłaszcza centra posiadają najkorzystniejsze warunki do realizacji zadań związanych z efektywnym oddziaływaniem informacyjnym na klientów oraz świadczeniem specjalistycznej pomocy doradczej.

Liczba osób korzystających z informacji zawodowej w 2020 roku zmalała w porównaniu do poprzedniego roku – o niemal 15 tysięcy osób.

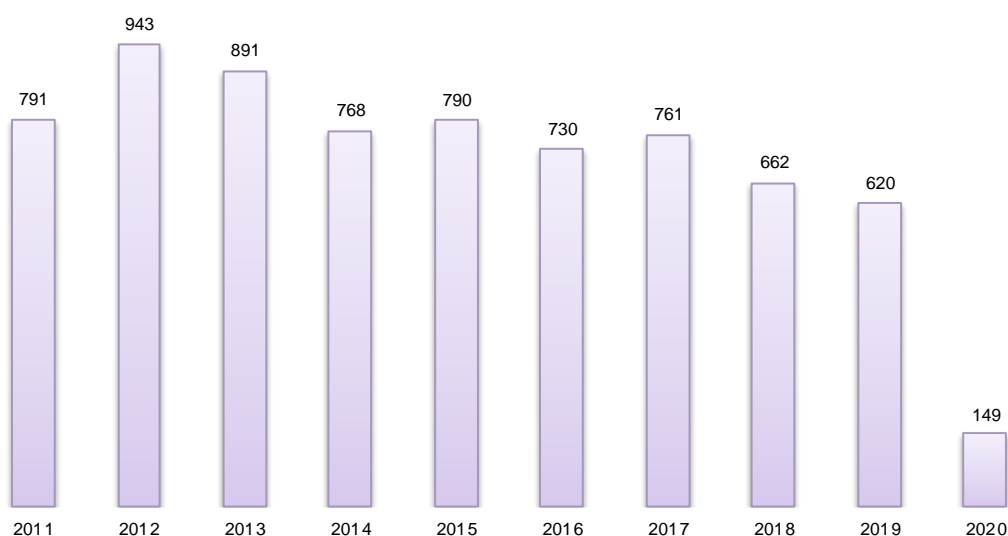
Wykres 15. Liczba osób korzystających z informacji zawodowej indywidualnej

Źródło: Opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRPiPS-01, załącznik 4

Wykres numer 16 przedstawia liczbę zorganizowanych grup korzystających z informacji zawodowej. Największym powodzeniem ta forma pomocy cieszyła się w 2012 roku, kiedy zorganizowano 943 grupy, a na jedną grupę przypadało około 13 osób. W 2020 roku zorganizowano 149 grup, na jedną grupę przypadało 16 osób.

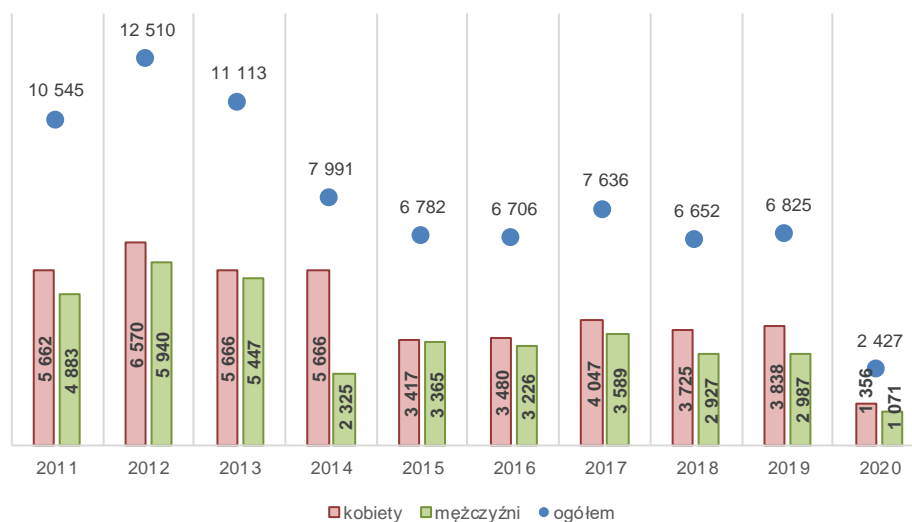
Wykres 16. Liczba zorganizowanych grup w latach 2011 - 2020

Źródło: Opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRPiPS-01, załącznik 4

Na spotkaniach grupowych w 2020 roku odnotowano 2 427 osób ogółem w tym 1 356 kobiet, które stanowiły 55,9% ogólnej liczby uczestników. W 2011 roku liczba osób korzystających z informacji zawodowej grupowej wynosiła 10 545 ogółem, w tym grupa kobiet licząca 5 662 osoby stanowiąca 53,7% zbiorowość.

Wykres 17. Liczba osób korzystających z informacji zawodowej grupowej w latach 2011 - 2020

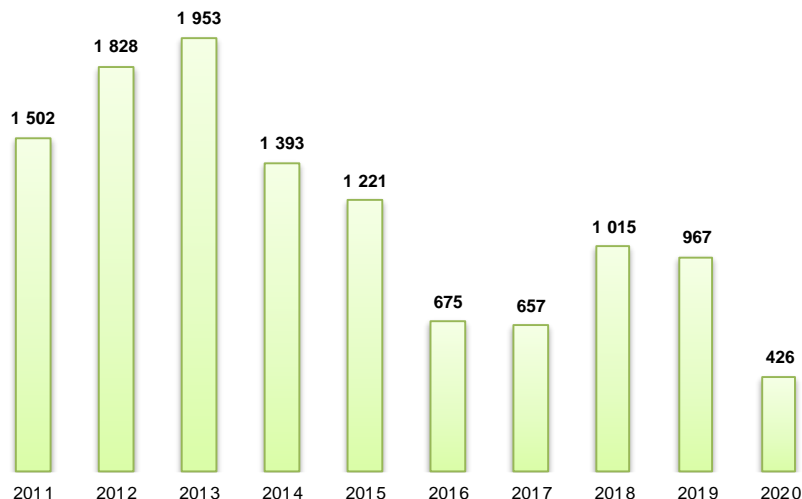
Źródło: Opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRPiPS-01, załącznik 4

Badania testowe

W procesie poradnictwa zawodowego, aby pomóc klientom w poznaniu swoich możliwości i preferencji zawodowych, a tym samym ułatwić im podejmowanie właściwej decyzji zawodowej, wykorzystywane są testy do badania zainteresowań, ogólnych uzdolnień zawodowych, a także cech osobowości. Każdy klient, który wyrazi zgodę na przeprowadzenie badań psychologicznych, ma możliwość nieodpłatnego skorzystania z takich badań. Analiza własnych preferencji, zainteresowań, a także możliwość dokonania oceny predyspozycji za pomocą metod psychologicznego pomiaru, stwarza klientom możliwości podejmowania

właściwych decyzji zawodowych, dokonywania racjonalnych wyborów zawodowych i przygotowania realistycznego projektu dotyczącego perspektyw zawodowych.

Wykres 18. Liczba osób objętych badaniami testowymi w latach 2011-2020

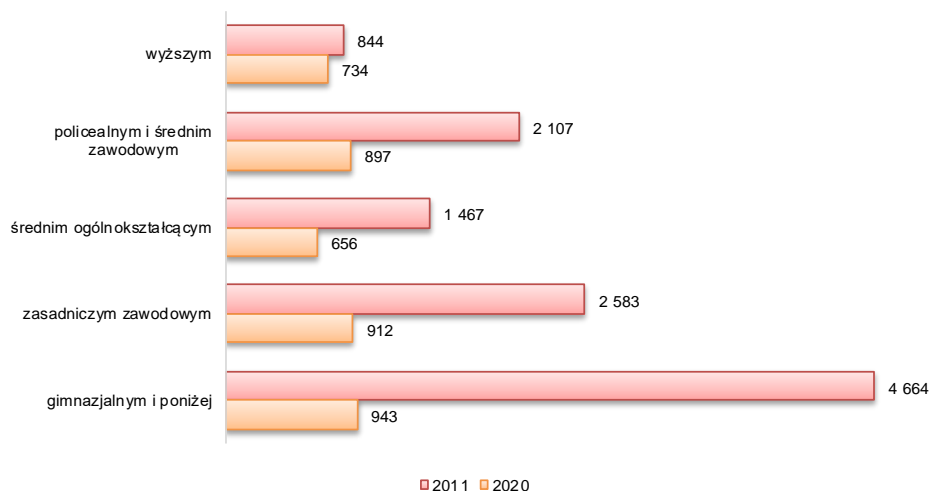
Źródło: Opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRPIPS-01, załącznik 4

Zdecydowanie najmniej osób zostało objętych badaniami testowymi w 2020 roku, 428 osób, podczas gdy jeszcze w 2011 roku liczba ta wynosiła 1 502 osoby.

Struktura osób bezrobotnych korzystających z poradnictwa zawodowego

W badanym okresie zdecydowanie najmniejszy spadek zainteresowania poradnictwem zawodowym w badanej grupie zaobserwowano ze strony osób z wykształceniem wyższym, w 2020 roku z tej formy pomocy skorzystało o 110 osób mniej niż w 2011 roku. W pozostałych kategoriach zainteresowanie poradnictwem zawodowym zmalało, przy czym największy spadek dotyczył osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym – 3 721 osób.

Wykres 19. Struktura osób bezrobotnych korzystających z poradnictwa zawodowego według wykształcenia w latach 2011-2020

Źródło: Opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRPIPS-01, załącznik 4

Szkolenia

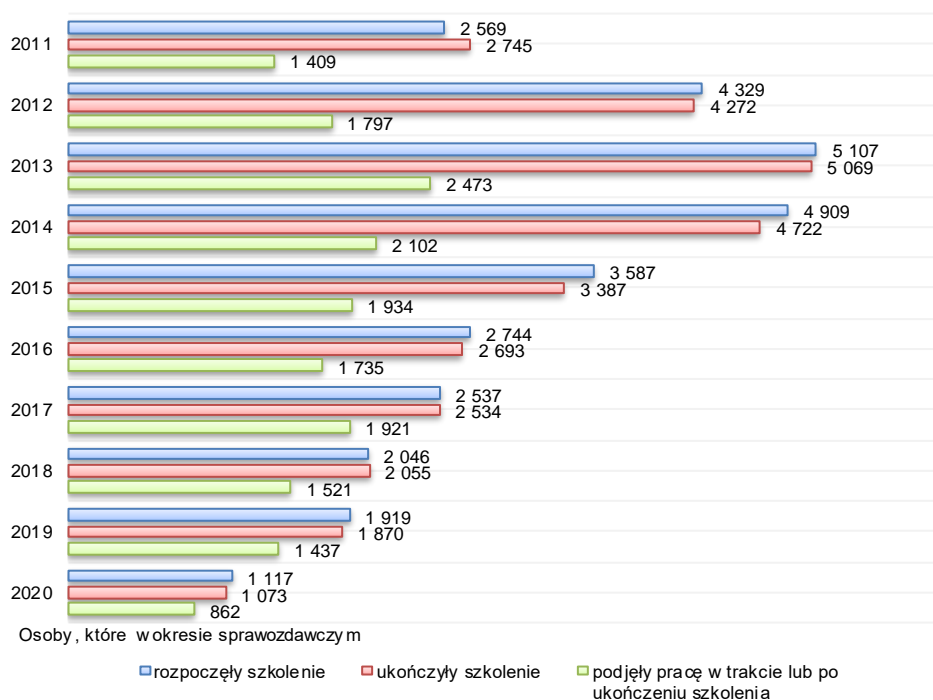
Zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Art. 40. Starosta inicjuje, organizuje i finansuje z Funduszu Pracy szkolenia bezrobotnych w celu podniesienia ich kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, w szczególności w przypadku:

- braku kwalifikacji zawodowych,
- konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji,
- utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie,
- braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Szkolenie – oznacza pozaszkolne zajęcia edukacyjne mające na celu uzyskanie lub uzupełnienie umiejętności i kwalifikacji zawodowych oraz ogólnych, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

W 2011 roku 106,9% z osób, które rozpoczęły szkolenie ukończyło je, w 2020 roku szkolenie ukończyło 96,1% z nich. 51,3% osób spośród tych, którzy ukończyli szkolenie w 2011 roku podjęło prace w trakcie lub po ukończeniu szkolenia, podczas gdy w 2020 roku udział ten wynosił 80,3%.

Wykres 20. Liczba osób rozpoczynających szkolenie w latach 2011-2020 ogółem

Źródło: Opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRPIPS-01, załącznik 4

Obszary zawodowe szkoleń

Osoby bezrobotne i poszukujące pracy zdecydowanie najczęściej wybierały szkolenie z zakresu usług transportowych (w tym kurs prawa jazdy) oraz z zarządzania i administrowania. Wymienione szkolenie zastąpiło popularne w poprzednich latach szkolenie mieszczące się w kategorii rozwój osobowościowy i kariery zawodowej.

Tabela 2. Obszary zawodowe szkoleń w latach 2011-2020

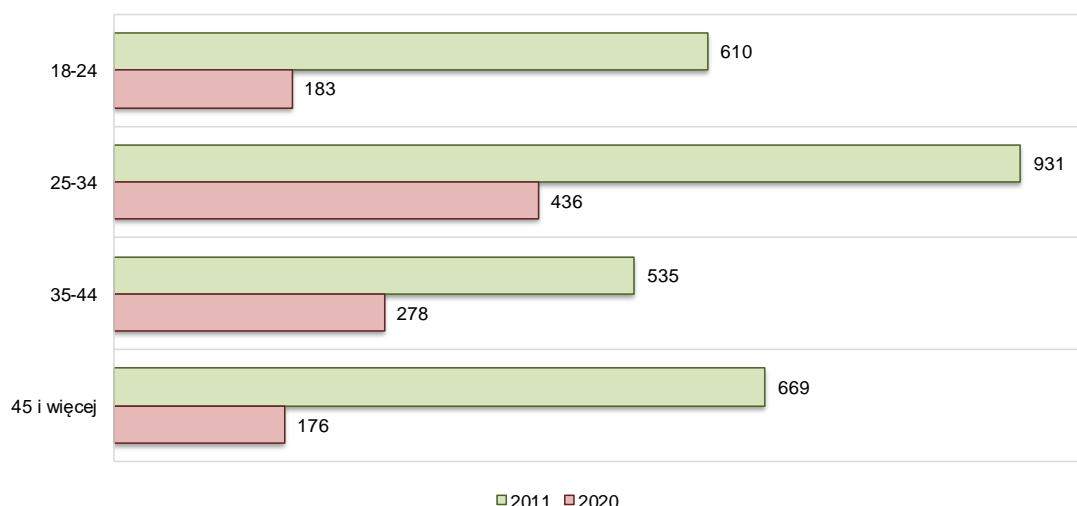
Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ogółem osoby szkolone	2 745	4 272	5 069	4 722	3 387	2 693	2 534	2 055	1 870	1 073
Zarządzanie i administrowanie	79	197	207	394	251	232	328	260	418	386
Usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy	521	809	913	1 132	954	755	691	624	559	255
Inne obszary szkoleń	887	1 056	1 207	997	710	451	494	411	244	103
Technika i handel artykułami technicznymi (w tym: mechanika, metalurgia, energetyka, elektryka, elektronika, telekomunikacja, miernictwo, naprawa i konserwacja pojazdów)	202	340	328	297	281	271	168	161	223	62
Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	95	198	178	191	79	75	99	93	19	52
Architektura i budownictwo	76	195	227	216	120	66	39	37	59	42
Rozwój osobowościowy i kariery zawodowej	75	219	267	69	156	175	134	138	53	38
Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	66	66	87	124	100	87	90	66	96	30
Opieka społeczna (w tym: opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat)	94	173	129	74	64	7	28	16	19	30
Pozostałe usługi	44	199	101	212	58	135	217	92	55	13
Usługi krawieckie, obuwnicze	1	5	4	24	47	16	25	20	7	13
Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	160	194	197	176	103	37	23	7	2	12
Opieka zdrowotna	39	65	34	21	66	37	24	27	12	9
Rolnictwo, leśnictwo, rybolówstwo	43	61	89	109	72	32	22	13	3	7
Języki obce	69	21	46	52	18	59	7	1	1	5
Informatyka i wykorzystanie komputerów	96	114	173	126	43	52	28	40	9	4
Usługi gastronomiczne	35	114	174	83	34	45	55	20	18	2
Ochrona własności i osób	27	46	57	80	34	21	14	3	5	2
Sztuka, kultura, rzemiosło artystyczne	15	17	26	30	12	5	3	3	3	2
Szkolenie nauczycieli i nauka o kształceniu	4	3	2	17	13	9	3	3	3	2
Usługi stolarskie, szklarskie	8	0	26	11	2	2	19	1	0	1
Górnictwo i przetwórstwo przemysłowe (w tym: przemysł spożywczy, lekki, chemiczny)	19	101	157	112	101	86	10	12	10	1
Ochrona środowiska	9	2	1	1	2	0	1	0	0	1
Weterynaria	1	2	2	4	10	3	2	2	0	1
Nauka aktywnego poszukiwania pracy	45	49	9	15	22	14	1	0	40	0
Prace sekretarskie i biurowe	14	18	88	104	24	16	3	0	7	0
Usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja	9	7	73	47	8	3	6	3	4	0
BHP	0	1	0	2	2	1	0	0	0	0
Podstawowe programy ogólne (w tym: kształcenie umiejętności pisania, czytania i liczenia)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dziennikarstwo i informacja naukowo-techniczna	9	0	25	0	0	0	0	0	0	0
Nauki o życiu i nauki przyrodnicze (w tym: biologia, zoologia, chemia, fizyka)	2	0	0	1	0	0	0	1	0	0
Prawo	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nauki humanistyczne (bez języków obcych) i społeczne (w tym: ekonomia, socjologia, psychologia, politologia, etnologia, geografia)	0	0	0	1	1	1	0	1	1	0
Matematyka i statystyka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRPiPS-01, załącznik 4

Struktura osób, które ukończyły szkolenie

W latach 2011-2020 najwięcej osób kończących szkolenie było w wieku 25 - 34 lata. W 2011 roku stanowili 33,9% z ogólnej liczby osób kończących szkolenie, w 2014 natomiast 27,1%, w roku 2020 ich udział wzrósł do 40,6%.

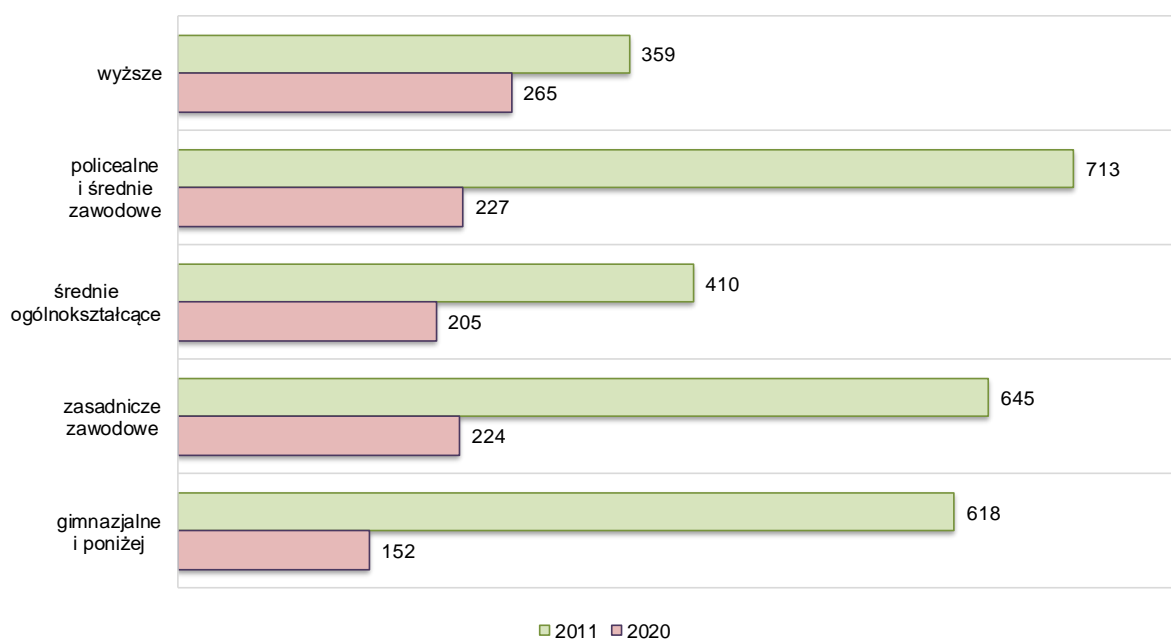
Wykres 21. Struktura osób, które ukończyły szkolenie według wieku

Źródło: Opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRPiPS-01, załącznik 4

Na początku badanego okresu najmniejszą grupę osób kończących szkolenie stanowiły osoby z wykształceniem wyższym, w 2011 roku ich udział w ogółem wynosił 13,1% w roku 2013 wzrósł nieznacznie osiągając wartość 10,5%, w 2020 roku 24,7%.

Wykres 22. Struktura osób, które ukończyły szkolenie według wykształcenia

Źródło: Opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRPiPS-01, załącznik 4

Udział osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym wynosił nieco ponad 1/4 z ogółu. W przypadku osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym w 2011 roku udział w ogółem wynosił 22,5%, w 2020 roku spadł do 14,2%. Natomiast w przypadku osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym udział w 2011 roku wynosił 23,5%, w 2020 roku 20,9%.

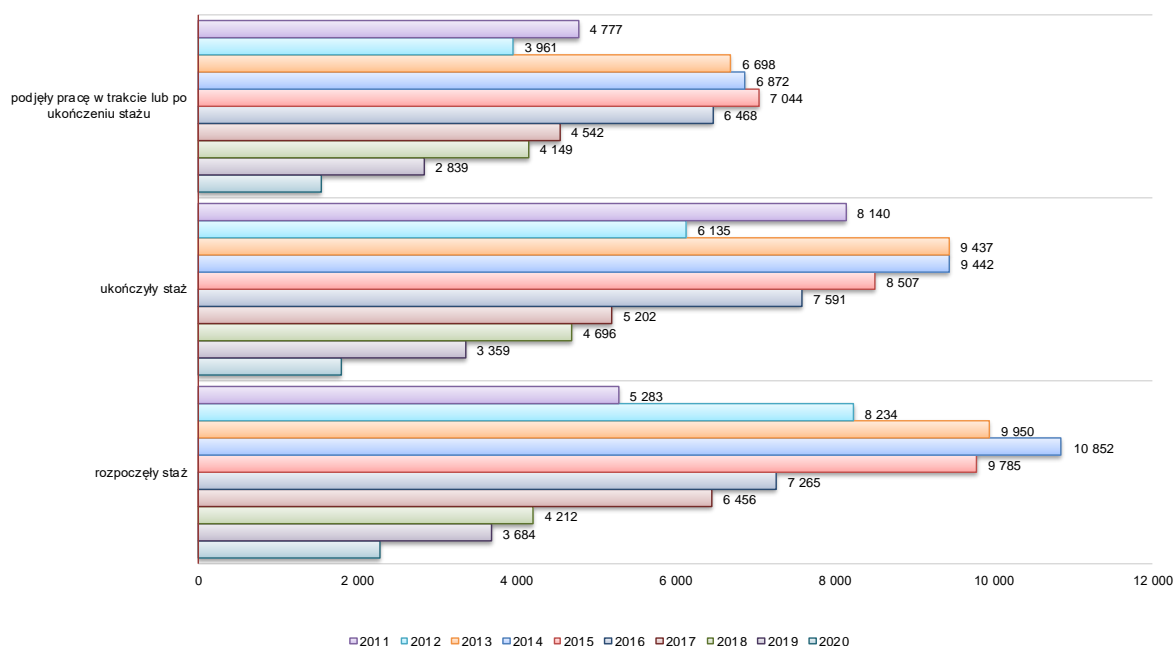
Staż i przygotowanie zawodowe dorosłych

Staż

Staż – oznacza nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą.

W latach 2011-2020 zdecydowanie najwięcej osób rozpoczęło staż w 2014 roku – 10 852 osoby, jednocześnie w tym roku 90,4% osób podjęło pracę w trakcie trwania programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu. Natomiast w 2020 roku staż rozpoczęły 2 273 osoby, pracę znalazło 67,8% z nich.

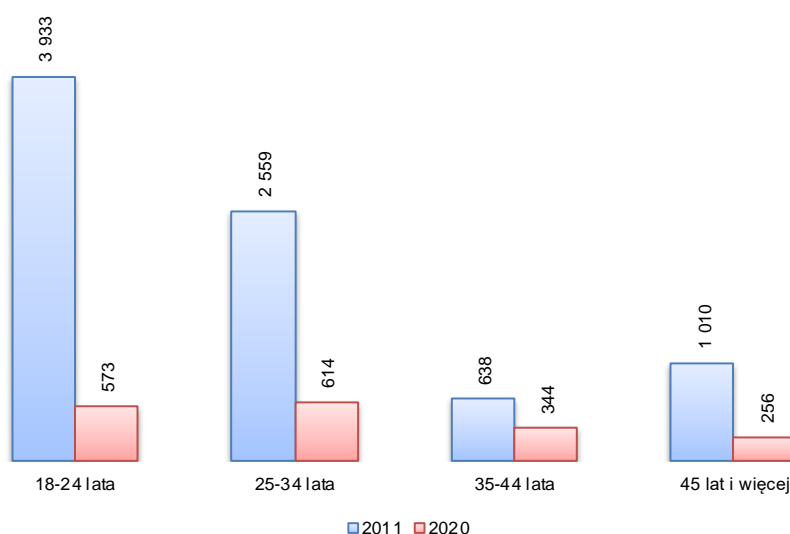
Wykres 23. Liczba osób uczestniczących w programie stażu w latach 2011-2020

Źródło: Opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRPIPS-01, załącznik 4

W 2020 roku w stosunku do poprzedniego roku odnotowano spadek zainteresowania programem stażu o ponad 1 500 osób. W badanym roku staż ukończyło ponad 1 700 osób, w porównaniu z rokiem 2011 ich liczba zmniejszyła się o 6 353 osoby. Niemal 67% kończących staż stanowiły osoby w wieku 34 lata i mniej. Najmniejszym zainteresowaniem opisywana forma wsparcia cieszyła się wśród osób w wieku 45 lat i wyższym, ich udział w ogółem określono na poziomie 14,3%.

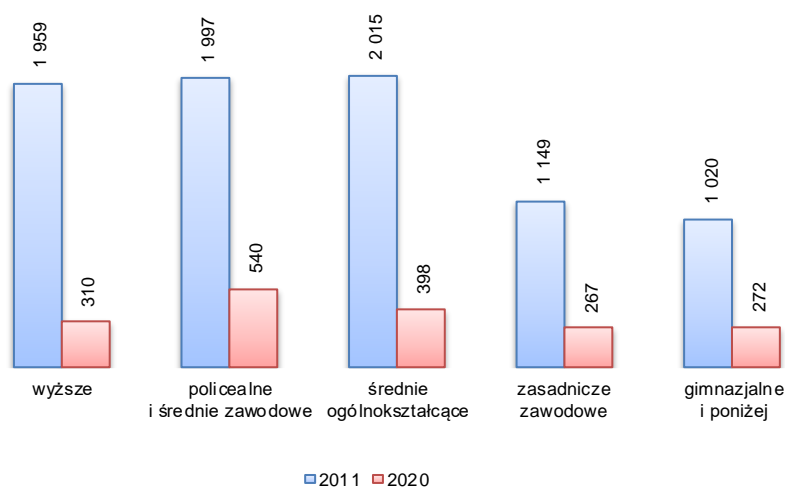
Wykres 24. Struktura osób uczestniczących w programie stażu ze względu na wiek

Źródło: Opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRPiPS-01, załącznik 4

W strukturze kończących staż przeważają osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, udział tej grupy wynosi 30,2%. Niewiele mniejszy udział stanowią osoby, które ukończyły średnie ogólnokształcące – 22,3%.

Wykres 25. Struktura osób uczestniczących w programie stażu ze względu na wykształcenie

Źródło: Opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRPiPS-01, załącznik 4

Tabela 3. Obszary zawodowe, w których bezrobotni ukończyli staż w latach 2015-2020

Wyszczególnienie	2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	Osoby, które w okresie sprawozdawczym		Osoby, które w okresie sprawozdawczym		Osoby, które w okresie sprawozdawczym		Osoby, które w okresie sprawozdawczym		Osoby, które w okresie sprawozdawczym		Osoby, które w okresie sprawozdawczym	
	zakończyły staż	podjęły pracę w trakcie lub po stażu	zakończyły staż	podjęły pracę w trakcie lub po stażu	zakończyły staż	podjęły pracę w trakcie lub po stażu	zakończyły staż	podjęły pracę w trakcie lub po stażu	zakończyły staż	podjęły pracę w trakcie lub po stażu	zakończyły staż	podjęły pracę w trakcie lub po stażu
Ogółem osoby uczestniczące w programie	8 397	7 032	7 534	6 460	5 169	4 537	4 659	4 147	3 330	2 838	1 775	1 540
Inne obszary zawodowe	3 580	3 011	2 844	2 499	1 930	1 730	1 890	1 692	1 569	1 379	802	696
Prace sekretarskie i biurowe	1 454	1 178	1 525	1 231	1 173	973	1 113	943	703	544	352	278
Pozostałe usługi	702	616	754	670	619	552	406	369	192	171	125	116
Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	700	607	647	547	352	306	279	257	174	149	85	83
Usługi gastronomiczne	245	202	227	197	160	154	126	113	115	98	72	61

Opieka społeczna (w tym: opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, -dziećmi, wolontariat)	300	246	274	238	196	175	140	134	102	85	60	55
Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	174	144	185	161	92	80	109	96	98	82	46	39
Rachunkowość, księgowość, -bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	173	149	163	144	124	120	99	95	72	66	44	43
Architektura i budownictwo	153	130	171	154	88	83	113	105	67	62	60	57
Technika i handel artykułami technicznymi (w tym: mechanika, -metalurgia, energetyka, elektryka, -elektronika, telekomunikacja, miernictwo, -naprawa i konserwacja pojazdów)	113	93	133	115	46	40	55	54	45	40	14	14
Opieka zdrowotna	90	81	60	51	45	40	58	55	30	26	22	16
Zarządzanie i administrowanie	170	111	93	61	47	34	39	34	24	20	9	9
Rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	72	64	76	61	43	36	27	26	22	18	13	10
Usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja	80	75	63	57	42	41	28	24	18	14	8	8
Szkolenie nauczycieli i nauka o kształceniu	55	44	47	39	35	24	23	17	16	16	8	8
Informatyka i wykorzystanie komputerów	64	53	39	35	17	13	27	24	14	12	6	6
Usługi stolarskie, szklarskie	37	30	30	27	31	30	15	13	12	12	8	8
Sztuka, kultura, rzemiosło artystyczne	35	26	41	28	39	26	40	27	10	6	14	10
Prawo	41	35	21	17	17	17	11	10	10	7	2	1
Górnictwo i przetwórstwo przemysłowe (w tym: przemysł spożywczy, lekki, -chemiczny)	44	42	40	34	21	18	18	17	9	7	9	9
Usługi krawieckie, obuwnicze	21	19	13	13	10	10	3	3	7	5	3	0
Weterynaria	12	7	11	11	8	7	8	8	5	4	7	7
Usługi transportowe (w tym kursy prawa jazdy)	25	21	35	32	15	14	11	11	4	4	3	3
Ochrona środowiska	10	7	11	11	7	4	7	7	4	3	1	1
Ochrona własności i osób	16	14	12	10	3	3	2	2	4	4	0	0
Dziennikarstwo i informacja naukowo techniczna	13	10	9	9	4	3	6	6	2	2	0	0
Nauki humanistyczne (bez języków obcych) i społeczne (w tym: ekonomia, -socjologia, psychologia, politologia, -etnologia, geografia)	11	10	4	3	1	0	4	4	1	1	0	0
Języki obce	2	2	3	2	2	2	0	0	1	1	1	1
Nauki o życiu i nauki przyrodnicze (w tym: biologia, zoologia, chemia, fizyka)	5	5	3	3	1	1	2	1	0	0	1	1
Matematyka i statystyka	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRPiPS-01, załącznik 4

Do obszarów zawodowych cieszącym się najmniejszym zainteresowaniem, dla odbywających staż w latach 2015-2020 należały:

- Matematyka i statystyka,
- Nauki humanistyczne,
- Dziennikarstwo i informacja naukowo techniczna,
- Ochrona własności i osób,
- Języki obce,
- Usługi transportowe,
- Nauki o życiu i nauki o przyrodzie (w tym: biologia, zoologia, chemia, fizyka),
- Ochrona środowiska.

Podsumowanie

W związku z wystąpieniem zagrożenia związanego z COVID-19 w 2020 roku, po kilku latach systematycznej poprawy wskaźników rynku pracy, obserwujemy pogorszenie sytuacji zarówno w Polsce jak i na świecie. W latach 2011-2019 wraz ze spadkiem liczby bezrobotnych, liczba spotkań w ramach poradnictwa zawodowego, szkoleń zarówno bezrobotnych jak i poszukujących pracy oraz staży systematycznie malała. Jednak z danych zaprezentowanych w powyższej analizie wynika, że w roku 2020 spadek ich liczby jest znaczący. Należy jednak pamiętać, że to był rok, w którym przez większość czasu obowiązywały ograniczenia epidemiologiczne utrudniające lub uniemożliwiające organizację spotkań i szkoleń.

W 2020 roku 4 558 osób skorzystało z porady w indywidualnej, ponad 4 tysiące osób mniej niż w ubiegłym roku. W ramach poradnictwa grupowego doradcy zawodowi w 2020 roku zorganizowali 112 grup. W omawianym okresie (lata 2011-2020) zdecydowanie największa liczba osób skorzystała z porady grupowej w 2013 roku, 4 019 osób. Najmniej osób korzystających z opisywanej formy wsparcia odnotowano w 2020 roku, 685 osób. W 2020 roku na jedną grupę średnio przypada 6 osób, podczas gdy na początku omawianego okresu wskaźnik ten wynosił 9,5. Poradnictwem zawodowym zainteresowani są głównie bezrobotni, poszukujący pracy oraz osoby mieszczące się w kategorii „inni” stanowią niewielki procent uczestniczących w tej formie aktywizacji.

W 2020 roku szkolenie rozpoczęło 1 117 osób, stanowili zaledwie połowę liczby z 2011 roku. Szkolenie ukończyło 96,1% z nich. Ponad 80% spośród tych, którzy ukończyli szkolenie w badanym roku podjęło prace w trakcie lub po ukończeniu szkolenia, podczas gdy w 2011 roku udział ten wynosił 51,3%. Osoby bezrobotne i poszukujące pracy zdecydowanie najczęściej wybierały szkolenie z zakresu zarządzanie i administrowanie oraz usług transportowych (w tym kurs prawa jazdy). W 2013 roku wśród pięciu najczęściej wybieranych obszarów szkoleń znalazło się zarządzanie i administrowanie. Wymienione szkolenie zastąpiło popularne w poprzednich latach szkolenie mieszczące się w kategorii rozwój osobowościowy i kariery zawodowej.

W latach 2011-2020 zdecydowanie najwięcej osób rozpoczęło staż w 2014 roku – 10 852 osoby, jednocześnie w tym roku 90,4% osób podjęło prace w trakcie trwania programu lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu. Natomiast w 2020 roku staż rozpoczęły 2 273 osoby, pracę znalazło 67,8% z nich.

Obszary zawodowe cieszące się największym zainteresowaniem wśród stażystów w 2020 roku to: prace sekretarskie i biurowe, inne obszary zawodowe, pozostałe usługi, sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami, opieka społeczna oraz usługi fryzjerskie, kosmetyczne.